

Τραμπ, Λεπέν, Βίλντερς και... Ξανθός Χίτλερ σε καρναβάλι στο Ντίσελντορφ. Δεν έχει έρθει το τέλος των λαϊκιστών, Ούτε όμως το τέλος των αντοκών της δημοκρατίας.

|Photo by Lukas Schulze/Getty Images/Ideal Images

ΓΝΩΜΕΣ

Ηρθε το τέλος της Ιστορίας για τους λαϊκιστές;

Οι λαϊκιστές δεν αισθάνονται και πολύ καλά τώρα τελευταία. Και αν λάβει υπόψη του κανείς ότι ξεκίνησαν αυτή τη χρονιά γεμάτοι όνειρα, τότε εξηγείται και η αυτή η αφωνία που φτάνει στα όρια της κατάθλιψης. Η δημοκρατία έδειξε αντοχές. Όμως οι αιτίες που γέννησαν το τέρας είναι ακόμα εδώ.

Περικλής Δημητρούπολος

13 ΙΟΥΝΙΟΥ 2017, 19:00

Ο Μπέπε Γκρίλο στην Ιταλία δεν μίλησε παρά μόνο αφού πέρασαν πολλές ώρες από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των τοπικών εκλογών. Η Μαρίν Λεπέν στη Γαλλία έχει σχεδόν εξαφανιστεί μετά τις συνεχείς ήττες της στις κάλπες. Στη Βρετανία το ξενοφοβικό UKIP φλερτάρει πια με την ανυπαρξία – εκείνο το 12,6% του 2015 έγινε 2% στις εκλογές της 8ης Ιουνίου. Και στη Φινλανδία δεν περίμεναν καν να ακούσουν τους «Αληθινούς Φινλανδούς». Απλώς πέταξαν έξω από την κυβέρνηση ένα κόμμα, ο νέος ηγέτης του οποίου είχε συγκρίνει το Ισλάμ με την παιδεραστία.

Είναι σαφές, οι λαϊκιστές δεν αισθάνονται και πολύ καλά τώρα τελευταία. Και αν λάβει υπόψη του κανείς ότι ξεκίνησαν αυτή τη χρονιά γεμάτοι όνειρα, τότε εξηγείται και η αυτή η αφωνία που φτάνει στα όρια της κατάθλιψης. Πράγματι, το 2017 υποτίθεται ότι θα ήταν η χρονιά τους – η χρονιά που το φουσκωμένο κύμα θα κατάπινε το «παλιό». Αλλά στις κάλπες δεν επιβεβαιώθηκαν οι προσδοκίες τους. Στην Ολλανδία τα παραδοσιακά κόμματα άντεξαν την επίθεση του Γκέερτ Βίλντερς. Και στη Γερμανία η «Εναλλακτική για τη Γερμανία» έχασε τη δυναμική της πριν καν την αποκτήσει.

Ωραία, η Ανγκελα Μέρκελ θα περάσει ένα ήρεμο καλοκαίρι στα ιαματικά λουτρά του Κάπρι ή στα βουνά του νότιου Τιρόλο πριν πάει στις κάλπες για να εμβραπιστεί στα νάματα μιας τέταρτης θητείας. Αλλά ο λαϊκισμός έχει πεθάνει; Μόνο αν πιστέψει κανείς ότι θα μπορούσε ποτέ ο επιθανάτιος ρόγχος του να είναι η σιωπή. Οι αιτίες που γέννησαν το τέρας, από την οικονομική έως την προσφυγική κρίση, είναι ακόμα εδώ. Και μέρος της ατζέντας του έχει υιοθετηθεί από τα παραδοσιακά κόμματα – αρκεί να παρακολουθήσει κανείς τον δημόσιο διάλογο στην Ολλανδία για να το καταλάβει.

Αυτός είναι ο ένας, ο εύκολος τρόπος για να ξεθυμάνει το κύμα. Είναι όταν το σύστημα λειτουργεί με τη λογική του εμβολίου: εγχέει το ίδιο λίγο από τον ιό στο κοινωνικό σώμα για να δημιουργήσει αντισώματα. Μόνο που σε αυτήν την περίπτωση, ο κίνδυνος να προσβληθεί το ίδιο το σύστημα από τον ιό είναι κάθε άλλο παρά αμελητέος. Ο άλλος τρόπος είναι πιο πολύπλοκος, απαιτεί λύσεις για τους αποκλεισμένους τους συστήματος, τους πτημένους της παγκοσμιοποίησης, τους οικονομικά ασθενέστερους, εκείνους που έχουν λόγους να αισθάνονται κοινωνικά ανασφαλείς.

Θα τα καταφέρει η δημοκρατία λίγο με τον εύκολο και πολύ με τον δύσκολο τρόπο να κερδίσει τη μάχη; Δεν είναι κακό να αισιοδοξεί κανείς. Οι Financial Times τοιτάρουν ένα απόσπασμα από το βιβλίο των ακαδημαϊκών Κας Μούντε και Κριστόμπαλ Ρόβινα Καλτβάσερ. Λέγεται «Λαϊκισμός, μια συνοπτική εισαγωγή» και κυκλοφόρησε πρόσφατα και στα ελληνικά από τις εκδόσεις «Επίκεντρο». Τι λένε εκεί; «Το αφήγημα ενός ενισχυμένου λαϊκισμού που απειλεί ένα εξουθενωμένο κατεστημένο ήταν πάντα υπερβολικό. Δεν υπήρχε ποτέ περίπτωση να ηγηθεί της επόμενης ολλανδικής κυβέρνησης ο Γκέερτ Βίλντερς και δεν υπήρχε ποτέ περίπτωση να αναδειχθεί στο προεδρικό αξίωμα η Μαρίν Λεπέν. Αντιστοίχως, ήταν μοιραίο πως το UKIP θα εξαφανιζόταν από τον Φάρατζ και με την καμπάνια του Brexit, του μοναδικού του στόχου, να έχει ολοκληρωθεί».

«Κανείς όμως δεν μπορούσε να θεωρεί αναμενόμενη την επιτυχία του Εμανουέλ Μακρόν, ειδικά στις βουλευτικές εκλογές. Πρόκειται για μια ισχυρή υπενθύμιση ότι δεν είναι μόνο οι λαϊκιστές που μπορούν να κλονίσουν το σύστημα. Και ότι τα

6/15/2017

Ηρθε το τέλος της Ιστορίας για τους λαϊκιστές; | Protagon.gr

Λαϊκιστικά κόμματα δεν τα πηγαίνουν τόσο καλά όταν δεν είναι σε θέση να ορίσουν την πολιτική ατζέντα. Σήμερα είναι πλέον ξεκάθαρο ότι τα περισσότερα λαϊκιστικά κόμματα χτύπησαν ταβάνι στις περυσινές δημοσκοπήσεις, ωστόσο εξακολουθούν έχουν επιδόσεις-ρεκόρ. Επιπλέον, πολλά από τα μεγάλα κόμματα έχουν πίσω τους ζωή δεκαετιών και δεν πρόκειται να πάνε πουθενά, θα είναι εδώ. Δηλαδή, έχουν καταπέσει, αλλά δεν έχουν καταρρεύσει».

 Brief

Οχι, το τέλος της Ιστορίας δεν έχει έρθει ακόμη για τον λαϊκισμό. Αλλά δεν έχει έρθει ούτε το τέλος των αντοχών της δημοκρατίας.